

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DS010 Шрифти / Fonts
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	5-6 семестр (9 кл.), 3-4 семестр (11 кл.)
Курс	3 курс (9 клас), 2 курс (11 клас)
Анотація курсу	Шрифт – графічне накреслення літер і знаків, які складають єдину стилістичну та композиційну систему; набір символів визначеного розміру і малюнка. Шрифт виконує важливі соціальні функції – є виразником свого часу і традицій сучасного мистецтва. Один із виражальних компонентів друкованої продукції. Отримавши належну теоретичну та практичну підготовку, у студента формується відчуття пропорції, ритму, контрастів, форми, площини, організації простору, композиції, розвивається художній смак. Мета: надання знань та практичних навичок роботи зі шрифтом, уміння надалі професійно застосовувати його в різних формах графічного мистецтва, а саме: плакаті, книжковій та ужитковій графіці. Завдання: в процесі вивчення дисципліни, студент знайомиться зі специфікою мистецтва шрифтів, його місцем у сучасному житті, вивчає образотворчі засоби шрифтової композиції, вдосконалює свою майстерність шляхом виконання практичних вправ.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=133

	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=875
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Куколь Світлана Євгенівна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: sgek1303@ukr.net Веретільник Анна Валеріївна СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: annaveretilnyk83@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_d24.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну. Здатність використовувати програмне забезпечення для вирішення професійних завдань. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну. Здатність здійснювати міжособистісну, соціальну та професійну комунікацію в процесі виконання професійних завдань. Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання. Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.
Перелік програмних результатів навчання	Знати загальні вимоги дотримання авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

	Володіти державною мовою вільно, а іноземною мовою на рівні, необхідному для виконання професійних завдань. Знати базові поняття, концепції в дизайні, принципи дизайну, процеси створення об'єктів дизайну, традиційні та інноваційні техніки і технології, пов'язаність етапів створення і методів поширення продукту (твору). Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або у співпраці в творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір. Застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем. Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. Використовувати для творчого самовираження успішні українські та закордонні дизайнерські практики, засоби національної ідентифікації Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. Застосовувати відповідне програмне забезпечення для виконання конкретного дизайнерського завдання. Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну. Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань. Усвідомлювати відповідальність за якість
--	---

	виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 270 Кількість кредитів – 3/6 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 30/60 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60/120 Форма підсумкового контролю – екзаменаційний перегляд
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт, розв'язування завдань). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни	
1 семестр	
Тема 1. Основи каліграфії. Інструменти та матеріали.	Вправи для руки тонким пером. Виконання літер тонким пером. Вправи.
Тема 2. Каліграфічний алфавіт тонким пером.	Ескізування загальної композиції. Чистове виконання алфавіту.
Тема 3. Поетична композиція тонким пером.	Ескізування композиції. Чистове виконання поетичної композиції.
Тема 4. Виконання літер широко кінцевим пером. Поетична композиція.	Вправи широко кінцевим пером. Ескізування поетичної композиції. Чистове виконання.
Тема 5. Шрифтова композиція матеріалом на вибір.	Ескізування. Чистове виконання. Оформлення робіт.
2 семестр	
Тема 6. Шрифт.	Основні шрифтові терміни і поняття. Витоки сучасних літер.
Тема 7. Анатомія букви.	Аналіз побудови літери.

Тема 9. Засічки.	Аналіз аналогів. Ескізування композиції. Електронний варіант композиційного вирішення.
Тема 10. Гротеск.	Аналіз аналогів. Ескізування композиції. Електронний варіант композиційного вирішення.
Тема 11. Контрформа.	Автопортрет. Ескізування. Чистове виконання.
Тема 12. Акцидентний шрифт.	Розробка акцидентного шрифту на запропоновану тему. Ескізування. Чистове виконання. Виконання оригінальної шрифтової композиції. Продовження роботи.
Тема 13. Акцидентний шрифт в плакаті	Ескізування. Чистове виконання.
Тема 14. Фотографічний акцидентний шрифт.	Ідейне вирішення. Фотографування. Чистове виконання.
Тема 15. Фотографічний акцидентний шрифт в плакаті.	Композиційний пошук. Чистове виконання.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль. Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100. Підсумковий контроль відбувається у формі екзаменаційного перегляду (іспиту). Розрахунок підсумкової оцінки Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів	

за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють 0,5.

Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$

Накопичення рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
1 семестр	
Практичні завдання	
Основи каліграфії. Вправи тонким пером	20
Каліграфічний алфавіт тонким пером	20
Композиція тонким пером	20
Виконання літер широко кінцевим пером	20
Індивідуальні завдання	
Шрифтова композиція матеріалом на вибір	20
Разом	100
Екзаменаційний перегляд	100
Всього балів	200*0,5
2 семестр	
Практичні завдання	
Шрифтові композиції з засічками.	10
Гротески, шрифтові композиції.	10
Шрифтова композиція з контрастної гарнітури.	10
Композиція з контрформи.	10
Акцидентний шрифт.	15
Плакат на основі шрифту.	15
Індивідуальна робота	
Акцидентний фотошрифт.	15
Фото Плакат на основі шрифту.	15
Разом	100
Екзаменаційний перегляд	100
Всього балів	200*0,5

В даній таблиці вказано максимальну кількість балів, яку може отримати студент за роботу на парі. При відсутності студента на парі, але виконання завдання в межах встановлених термінів, максимальна кількість балів 1.

Накопичення рейтингових балів на перегляді

№	Види навчальної роботи	Мах. кількість балів
1	<i>Правильність виконання робіт</i>	20
2	<i>Конструктивність робіт</i>	20
3	<i>Оригінальність робіт</i>	20

4	Оформлення	20
5	Охайність	20
Разом		100

Оцінка за перегляд ставиться лише при наявності всіх виконаних завдань

Критерії оцінювання знань студентів

Бали			Критерії
18-20	10	5	Виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні: композиційна рівновага в площині заданого формату; міцна конструктивна побудова, вірні пропорції літер та співвідношення всіх величин в композиції; правильне відображення загального шрифтового блоку, об'єму та форми літер
14-17	8-9	4	Виконана робота відповідає вимогам, що поставлені у завданні, але допущено деякі помилки в композиції, рисунку чи написанні літер, які не суттєво впливають на сприйняття роботи
9-13	6-7	3	Виконана робота не цілком відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущені помилки в побудові композиції, рисунку або написанні літер, які кінцево складають враження незавершеної та не цілісної роботи
5-8	4-5	2	Виконана робота не відповідає вимогам, що поставлені у завданні: допущено багато помилок: композиція невірноважена, другорядне не підпорядковане головному; в композиції грубо порушені співвідношення величин та пропорції літер; засобами передачі шрифтових композицій не передано задум; відсутній цілісний загальний колорит шрифтової композиції
1-4	1-3	1	Робота з неграмотним композиційним вирішенням, з грубим порушенням у відтворенні форми та передачі основних пропорцій шрифтів, які змінюють основні параметри композиції; невдале вирішення в композиції, а також за відсутність побудови літер; за відсутність навичок володіння технікою рукописного шрифту; незнання базового матеріалу

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Даниленко В. Я., Дизайн. Підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с. – 664 іл.
2. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник. К: Кондор, 2006. – 492 с.
3. Курушин В. Д. Графічний дизайн і реклама. ДМК Пресс, 2001. – 272 с.
4. Лесняк В. І. Акцидентний шрифт. – ХДАДМ, – Х.: Колорит, 2004. – 138 с.
5. Победін В. А. Знаки в графічному дизайні. – Х.: Ранок, 1996. – 96 с.
6. Сучасний світовий екологічний плакат. «4-й блок 7»: каталог-альбом / [авт.-упоряд. О. Векленко, О.Северіна]. – Isograda IDA, 2009. – 228 с.
7. Шевченко В. Композиція плакату. – Х.: Колорит, 2004
8. Різник М. Г., Письмо і шрифт. – Київ, Вища школа, 1978. – 152 с.; іл.
9. В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко, Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти – К.: Літера ЛТД, 2005. – 464 с.
10. Афонін В. А., Гладкова І. П., Товарні знаки. Навчальний посібник, видавець Чабаненко Ю.А., Черкаси, 2014. – 156 с.
11. Тадем Е., 50 креативних ідей малювання олівцем / Пер.з англ. В. Кучменко. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2018. – 224 с.: іл.
12. Іттен Й., Мистецтво кольору. Перекладач Монахова Л. – Видавництво Аронов, 2020. – 96 с.: кол.іл.
13. Johannes Itten Gestaltung und formenlehre Vorkurs am Bauhaus und spaeter 1963 und 1975 by Verlagsgruppe – Dornier GmbH, Stuttgart. Переклад з німецької Л. Монахової, Художник видання Д. Аронов – Видавець Д. Аронов, 2001. – 136 с.: іл.
14. Фонди кафедри

Інформаційні ресурси:

1. Bad_calligraphy. URL: https://www.instagram.com/bad_calligraphy/
2. Kaligraflar. URL: <https://www.instagram.com/kaligraflar/>
3. Графічний дизайн, ілюстрації, фотографія. URL: <http://www.behance.net/>
4. Шрифти з українським характером – Дослідження історії та сучасні приклади. Projector. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=GvK0TK63Ib4>
5. Мамченкова О. Українські букви. URL: <https://medialab.online/news/shryft/>
6. Навіщо українцям шрифт Рутенія? URL: <https://rentafont.com.ua/blog/navishcho-ukraintsiam-shryft-rutenia>
7. Унікальний український шрифт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=c2b7Kl_twgM
8. Василь Чебаник: Українська абетка. Рутенія. Лекція майстер-клас. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ldmG67ysE8o>